

AMARELKA KRÁLOVSKÁ.

**Původ
a rozšíření.**

»Špuňky« neb »hamrle« zná snad na Moravě kdekdo, a to proto, že se jich velmi mnoho pěstuje ve všech našich krajích. Není pak také divu, že ovládá jistou dobou všechny naše ovocné trhy po delší čas a tím se stala všude známou.

Jest to asi prastará odrůda. Jejím stáří nasvědčuje to, že není ani její původ znám a pak to, že nejenom u nás, ale ve všech cizích zemích jest velice známa. O starém původu svědčí také celá řada amarelek rostoucích u nás divoce, které mají svůj název od amarelky královské.

Poloha a půda.

Strom amarelky královské se daří dobře ve všech polohách; ani v půdě není vybíravým. Roste dobře v půdě suché i vlhčí.

Korunu tvoří kulovitou, řídkou, větve slabší, dlouhé, poněkud svislé. Pro malý list mívá korunu řídkou a světlou. Klovatině, vzdoruje dobře. Jen zřídka se stává, že by této zhoubné nemoci podlehl. Při svém zdravém vzrůstu jest velmi úrodný; květ jeho vzdoruje pozdním mrazům a proto jest úrodný každým rokem.

**Stanoviště
a tvar stromu.**

Pěstuje se jako vysokokmen v zahradách ovocných i na veřejných místech. Hodí se zejména pro osazování mírnějších svahů obrácených proti východu a jihovýchodu. Pěstovati ho v pravidelném tvaru jehlanovitém by nebylo vděčným, za to však zákrsky keřovité přinášejí mnoho a pěkného ovoce. Ve školce se šlechtí jako jiné odrůdy višňové na pláňku třešňovou v koruně.

Ovoce.

Ovoce rodí prostředně veliké až veliké, tvaru kulatého, mírně zploštělého.

Stopka.

Stopku má krátkou, slabší, zelenou, která trčí v značně hlubokém dolíčku. Pro krátkou stopku nazývají ji pěstitelé »špuňkou«.

Barva.

Barva ovoce jest světlíčervená, později temněčervená. Slupku má jemnou, lesklou, průsvitnou.

Dužnina.

Dužnina jest velmi šťavnatá, světlá, jemnými, žlutými nervy prorostlá, chuti vinné, příjemně nasládlé.

**Dozrání
a česání.**

Uzrává koncem června a udrží se do poloviny července. Kdyby panovalo sebe vlhčí počasí a sebe déle zůstala tato višně na stromě, nepuká ani nehnije. Vlastnost tato jest pro obchodování s touto odrůdou velmi

AMARELKA KRÁLOVSKÁ.

VYTIŠKLA ČESKÁ GRAFICKÁ UNIE A. S. V PRAZE.

cenná. Češe se pro trh postupně, pro vlastní potřebu se doporučuje nechati ji dobře na stromě dozrání. Vrabci ji na stromě nepoškozuji, za to ji vyhledávají žluvy a dlaskové a způsobí v krátké době veliké škody.

Na trhu se těší amarelka královská veliké oblibě a platí se mnohem dražší než jiné višně neb třešně. V domácnosti používá se jako ovoce stolní a s neobyčejnou zálibou se zavařuje. Neméně cenná jest též sušená. Za mírného, postupného sušení docílí se, ač je značně šťavnatá, výrobek velmi dobrý. Též i pro výrobu jiných konserv ovocných se hodí znamenitě. Zužitkování.

Všeobecný jest názor, aby se amarelka královská ještě více rozšiřovala, neboť způsobilých míst pro ni jest ve všech našich krajích dostatek. Zejména majitelé rozsáhlých strání s půdou slabší měli by této odrůdě věnovati zvýšenou pozornost.

Říha: »České ovoce«, díl II., čís. 11. Amarelka královská. Ing. Dr. Popisy.
K. Kamenický: »Výběr tržních odrůd ovocných pro ČSR.«, čís. 41.
Amarelka královská.

